

Kracht van sport en bewegen in het sociaal domein

Motieven en tips van het Nederlands Instituut voor Sport en Beweging (NISB)

De transformatie in het sociaal domein vraagt om participerende en zelfredzame burgers. Maar staat om dat te bereiken sport en bewegen ook bij uw gemeente op het netvlies? Een beknopte onderbouwing hieronder laat u zien dat de sport- en beweegsector een belangrijke bijdrage kan leveren aan de maatschappelijke uitdagingen in het sociaal domein.

Waarom de sport- en beweegsector een bijdrage kan leveren aan het sociaal domein:

1. De locatie: de sportvereniging als ontmoetingsplek zorgt voor sociale binding en participatie.

Denk bijvoorbeeld aan ouderen die bestuurlijke taken vervullen of als scheidsrechter actief zijn. Ook jongeren die pupillenteams trainen en coachen of lid zijn van een jeugdcommissie weten andere jongeren aan zich te binden.

2. De professionals: sport- en beweegaanbieders vervullen een spilfunctie in de wijk.

Sport- en beweegaanbieders hebben veel persoonlijke contacten. Zij kennen mensen van verschillende generaties, domeinen en achtergronden. Daarom kunnen zij een belangrijke verbindende rol vervullen en een waardevolle partner zijn voor het sociale wijkteam.

3. Re-integratie: sport beweegt naar werk.

Sport en bewegen kan mensen letterlijk bewegen naar werk. Werkzoekenden kunnen door het lidmaatschap van een sportvereniging of het doen van vrijwilligerswerk in de sport allerlei vaardigheden aanleren. Dat helpt hen in hun zoektocht naar een baan. Ook is de sportvereniging een vindplaats voor stages en werkervaringsplaatsen, bij de vereniging zelf of via het netwerk van de verenigingsleden.

4. WMO: sport- en beweegprogramma's kunnen gespecialiseerde zorg beperken of effectiever maken.

Sport en bewegen is gezond. Het verlaagt de kans op aandoeningen, sociaal isolement en sociaal emotionele klachten. De inzet van sport- en beweegprogramma's kan bijvoorbeeld bij ouderen

bijdragen aan het veilig en zelfstandig in eigen omgeving kunnen blijven wonen, waardoor intramurale zorg niet nodig is of uitgesteld wordt. Neem als voorbeeld de beweegprogramma's GALM of Elke stap tel.

5. Jeugdzorg: sport en bewegen dragen bij aan gezond opgroeien.

Sport en bewegen bij kinderen draagt bij aan de fysieke en mentale ontwikkeling van kinderen en heeft een grote pedagogische waarde. Bij jeugd kan sport en bewegen onderdeel zijn van een behandelplan binnen de jeugdhulpverlening en ingezet worden op lokale trap- en speelveldjes om overlast van (hang) jongeren tegen te gaan. Neem als voorbeeld de interventie Cruyff Foundation Community Program.

6. Sportverenigingen: vitale sportverenigingen door verbinding met het sociaal domein.

Verbinding met het sociaal domein heeft voor de sport- en beweegsector zelf ook grote voordelen. Het biedt een voedingsbodem voor de continuïteit van de sportvereniging, onder andere door aanwas van nieuwe leden (sportend of als vrijwilliger actief) uit nieuwe doelgroepen.

7. Financiën: inzet op een gezonde vitale wijk, voorkomt escalatie van problemen en daarmee inzet van duurdere zware zorg.

Sport en bewegen kan leiden tot een kostenbesparing. Dat komt voornamelijk door het preventieve aspect. Bijvoorbeeld door sport en bewegen in te zetten bij arbeidsre-integratie, of als middel om ziekte te voorkomen. Inmiddels blijkt dat de maatschappelijke effecten (baten) van de inzet van sport en bewegen ruimschoots opwegen tegen de kosten.

Dat de verbinding van de sport- en beweegsector met het sociale domein kansrijk is, blijkt. Maar dat constateren, leidt tot de vraag: Hoe verbinden we dan de sport- en beweegsector met het sociale domein?

Tips om de vruchten te plukken van de kracht van sport:

1. Denk groot, maar begin klein; stimuleer kleinschalige aanbestedings-initiatieven tussen zorg, welzijn, buurtsportcoaches en sportverenigingen.
2. Zorg voor voldoende laagdrempelig, vraaggericht en lokaal beschikbaar sport- en beweegaanbod in de wijk. Maak daarbij gebruik van beweegprogramma's die eerder succesvol waren.
3. Ondersteun sportverenigingen die een maatschappelijke rol willen vervullen ('Open clubs').
4. Denk na over het opnemen van sport- en beweegprogramma's binnen de inkoopafspraken met zorg- en welzijnsorganisaties.
5. Stimuleer integrale samenwerking op alle niveaus: de zogenaamde multilayer aanpak.

- Uitvoering, het niveau waar de professional contact heeft met de doelgroep.
- Netwerken, het niveau van de samenwerking van verschillende professionals die nodig zijn voor het succesvol aanpakken complexe problemen.
- Strategisch, het niveau van (gemeentelijk) beleid waar aan verankering en continuïteit van samenwerking gewerkt wordt.

Meer inspiratie opdoen?

Meer informatie, erkende sport- en beweegprogramma's, goede voorbeelden en inspiratie zijn te vinden op www.nisb.nl en www.effectiefactief.nl. Daar vindt u o.a.:

- Een economisch rekenmodel gericht op sport en bewegen binnen re-integratie, de netwerkwijzer en een overzicht van interventies die in het sociale domein ingezet kunnen worden.
- Themadossiers met onderwerpen als jeugd, beweegvriendelijke omgeving, bewegen in en rond woonzorginstellingen en buurtsportcoaches.
- Inspiratie en goede voorbeelden in de folder 'sport beweegt naar werk' en de folder 'De plus van de Open Club' over sportverenigingen die hun maatschappelijke rol invullen.

Meer weten?

Bent u op zoek naar specifieke informatie? Neemt u dan contact op met het Nederlands Instituut voor Sport en Beweging (NISB),

Marieke Verhaaf (adviseur)

E marieke.verhaaf@nisb.nl

T 0318 490 900

M 06 317 537 32

www.nisb.nl